

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

УКРАЇНА

(19) **UA**

(11) **94588**

(13) **U**

(51) МПК

A61K 31/59 (2006.01)

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки: **u 2014 03910**

(22) Дата подання заявки: **14.04.2014**

(24) Дата, з якої є чинними
права на корисну
модель: **25.11.2014**

(46) Публікація відомостей
про видачу патенту: **25.11.2014, Бюл.№ 22**

(72) Винахідник(и):

**Прохоров Євген Вікторович (UA),
Ходаніч Надія Олександрівна (UA),
Толстікова Олена Олександрівна (UA)**

(73) Власник(и):

**Прохоров Євген Вікторович,
пр. Ілліча, 6-а, кв. 12, м. Донецьк, 83000
(UA),
Ходаніч Надія Олександрівна,
вул. Привільна, 67, м. Донецьк, 83030 (UA),
Толстікова Олена Олександрівна,
пр. Ілліча, 32, кв. 57, м. Донецьк, 83000 (UA)**

(54) СПОСІБ ЛІКУВАННЯ ОСТЕОПОРОТИЧНИХ ПОРУШЕНЬ ПРИ СУГЛОБОВІЙ ФОРМІ ЮВЕНІЛЬНОГО РЕВМАТОЇДНОГО АРТРИТУ

(57) Реферат:

Спосіб лікування остеопоротичних порушень при суглобовій формі ювенільного ревматоїдного артриту включає застосування препарату, котрий містить кальцій і вітамін Д₃. Препарат застосовують протягом місяця, після чого проводять визначення кількості макро- та мікроелементів у волосі, і, у випадку показників нижче норми, продовжують лікування до їх нормалізації.

UA 94588 U

Корисна модель належить до медицини, а саме до педіатрії, і може бути використана як діагностичний критерій корекції остеопоротичних порушень при суглобовій формі ювенільного ревматоїдного артриту (СФ ЮРА) як у стаціонарі, так і в амбулаторних умовах.

Відомі і широко використовувані способи терапії остеопоротичних порушень при СФ ЮРА - це дослідження рівня сироваткового та іонізованого кальцію, рівня сироваткового фосфору неорганічного, а також стандартне рентгенологічне дослідження уражених суглобів і ультразвукова денситометрія [1, 2, 3].

За даними загальноприйнятого методу визначення рівня сироваткового кальцію, іонізованого кальцію, сироваткового фосфору неорганічного перераховані показники далеко не завжди дають чітке і об'єктивне уявлення про остеопоротичні зміни і можуть варіювати залежно від вживаних продуктів харчування напередодні, таким чином, мають досить обмежену діагностичну значимість. При рентгенологічному дослідженні ознаки остеопорозу (ОП) часто на ранній стадії СФ ЮРА відсутні і не відображають динаміку змін остеопоротичних порушень на тлі корекції, останнє належить і до ультразвукової денситометрії уражених суглобів.

У подібних умовах важливе діагностичне значення набуває вивчення балансу інших, не менш важливих, остеотропних макро- та мікроелементів (Fe, I, Ca, Mn, Zn, P, Se та ін.), що містяться в зоні росту волосся, які несуть інтегральну інформацію про мінеральний обмін і позбавлені можливості повернення в основний метаболічний пул організму.

Найближчим аналогом є спосіб корекції остеопоротичних порушень шляхом призначення препарату "Кальцій Д₃ Нікомед" та контролю показників рівня сироваткового кальцію, іонізованого кальцію сироватки крові і рівня неорганічного фосфору [2]. Разом з тим, найближчий аналог має ряд недоліків: по-перше, дані показники можуть варіюватися від вживаної їжі напередодні, по-друге, не є точними і змінюють свої параметри при тільки глибоких порушеннях кальцій-фосфорного обміну і не можуть використовуватися як визначальні діагностичні ознаки. У третьому, корекція остеопоротичних порушень проводиться без урахування відомостей, що стосуються балансу інших, не менш важливих, остеотропних макро- і мікроелементів. Тим часом останні можуть бути в антагоністичних відносинах з вмістом кальцію. Тому неконтрольоване, часом тривале призначення препаратів кальцію може вести до небажаного дисбалансу і дефіциту інших остеотропних елементів.

В основу корисної моделі поставлено задачу удосконалення способу лікування остеопоротичних порушень при суглобовій формі ювенільного ревматоїдного артриту, в якому забезпечується підвищення ефективності лікування за рахунок контролю показників макро- та мікроелементів у волоссі.

Поставлена задача вирішується тим, що в способі лікування остеопоротичних порушень при суглобовій формі ювенільного ревматоїдного артриту включає застосування препарату, який містить кальцій і вітамін Д₃. Згідно з корисною моделлю, препарат застосовують протягом місяця, після чого проводять визначення кількості макро- і мікроелементів у волоссі, і, в разі показників нижче норми, продовжують лікування до їх нормалізації.

Спосіб здійснюють наступним чином досліджують 7 основних макро- і мікроелементів у волоссі, що мають відношення до процесів ремоделювання кісткової тканини, таких як кальцій (Ca), залізо (Fe), йод (I), марганець (Mn), фосфор (P), селен (Se), цинк (Zn), при цьому використовують атомно-емісійний спектрометр з індуктивно зв'язаною аргонною плазмою "IRIS Intrepid II XDL" (ICP AES) і атомно-абсорбційний спектрометр "SolAAr Mk2 MOZe" (AAS) з електрографітовим атомізатором (Великобританія). Проводять визначення масової концентрації хімічних елементів методом атомно-емісійної спектрометрії з індуктивно зв'язаною плазмою, результати аналізу виражають у мг/дм³.

Результати власних досліджень, виконаних у 79 дітей, свідчать, що поряд з кальцієм і фосфором найбільш діагностичні значущими остеотропними макро- і мікроелементами у волоссі хворих з СФ ЮРА є марганець, йод і селен, а також цинк і залізо. Дослідним шляхом були виявлені терміни терапії препаратом "Кальцій - Д₃ Нікомед". Під спостереженням знаходилися три групи - контрольна (здорові діти - 25), і досліджена (хворі діти - 54 з них 36 - на тривалій терапії "Кальцій - Д₃ Нікомед" і 18 осіб з тривалістю прийому "Кальцій - Д₃ Нікомед" 1 місяць). Дослідження проводилося тричі (вихідні показники, і двічі з інтервалом в 1 місяць), що дозволило остаточно встановити тривалість терапії препаратом "Кальцій - Д₃ Нікомед".

Наводимо конкретні приклади здійснення способу.

Приклад № 1. Хворий С., 10-ти років, госпіталізований в клініку для корекції терапії СФ ЮРА. Хворіє близько 9-х місяців, в клініці був встановлений діагноз, отримує патогенетичну терапію. При обстеженні виявлено: у волоссі - зниження рівня кальцію 647,2 мг/дм³, фосфору 115,7 мг/дм³, марганцю 0,41 мг/дм³, йоду 2,28 мг/дм³, селену 1,33 мг/дм³, цинку 168,4 мг/дм³ і заліза 13,0 мг/дм³. На підставі чого був призначений препарат "Кальцій - Д₃ Нікомед",

тривалістю на 1 місяць. Повторне досліджене макро- та мікроелементів у волоссі - показало нормалізацію рівня кальцію 848,1 мг/дм³, фосфору 158,0 мг/дм³, однак відзначалася тенденція до подальшого зниження рівня марганцю 0,36 мг/дм³, йоду 2,05 мг/дм³, селену 1,10 мг/дм³, цинку 141,2 мг/дм³ і заліза 9,6 мг/дм³ у зв'язку з чим препарат було відмінено. При дослідженні вмісту основних мікроелементів через 3 тижні - була нормалізація всіх показників.

Приклад № 2. Хворий К., 7-ми років, госпіталізований в клініку для корекції терапії СФ ЮРА. Хворіє близько 6-х місяців, в клініці був встановлений діагноз, отримує патогенетичну терапію. При обстеженні виявлено: у волоссі - зниження рівня кальцію 639,5 мг/дм³, фосфору 114,9 мг/дм³, марганцю 0,40 мг/дм³, йоду 2,26 мг/дм³, селену 1,37 мг/дм³, цинку 159,7 мг/дм³ і заліза 12,9 мг/дм³ у зв'язку з чим був призначений препарат "Кальцій - Д₃ Нікомед", тривалістю на 2 місяці. Повторне досліджене макро- і мікроелементів у волоссі - показало збільшення рівня кальцію 787,9 мг/дм³, фосфору 158,0 мг/дм³, однак зберігалася тенденція до зниження рівня марганцю 0,38 мг/дм³, йоду 2,15 мг/дм³, селену 1,25 мг/дм³, цинку 147,5 мг/дм³ і заліза 10,6 мг/дм³. При дослідженні вмісту основних мікроелементів через 3 тижні було встановлено: нормалізація вмісту кальцію, фосфору, проте наростання дефіциту інших важливих остеотропних макро- і мікроелементів (марганцю, йоду, селену, цинку і заліза) на підставі чого препарат "Кальцій - Д₃ Нікомед" був скасований.

Перевагою даного способу терапії є диференціальний підхід до корекції остеопоротичних порушень у хворих СФ ЮРА на підставі визначення основних остеотропних макро- та мікроелементів. Запропонований спосіб підвищує ефективність терапії СФ ЮРА.

Джерела інформації:

1. Квашніна Л.В. Вплив вітамінно-мікроелементних препаратів на остеопластичні та метаболічні процеси у дітей молодшого шкільного віку //Л.В. Квашніна, В.П. Родіонов, Л.І. Апуховська, В.В. Рачковська //Современная педиатрия. - 2006. - № 3 (12). - С. 106-112.

2. Марушко Т.В. Ювенильний ревматоїдний артрит: особливості діагностики та лікування: Автореф. дис. док. мед. наук. - К., 2006. - 41 с.

3. Остеопения у детей: диагностика, профилактика и коррекция: Пособие для врачей /Щеплягина Л.А., Моисеева Т.Ю., Коваленко М.В., Круглова И.В., Арсеньева Е.Н., Баканов М.И., Волков И.К. - М., 2005. - 23 с.

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

Спосіб лікування остеопоротичних порушень при суглобовій формі ювенільного ревматоїдного артриту, що включає застосування препарату, котрий містить кальцій і вітамін Д₃, який відрізняється тим, що препарат застосовують протягом місяця, після чого проводять визначення кількості макро- та мікроелементів у волоссі, і, у випадку показників нижче норми, продовжують лікування до їх нормалізації.

Комп'ютерна верстка А. Крижанівський

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Урицького, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут промислової власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601